

ВЪСТНИ

ДОБРУДЖА

ИЗДАВА ПОНЕДЕЛНИКЪ, СРЪДА И ПЕТЕКЪ

СДИНЪ БРОЙ
10 от.

Градската библиотека

Варна

Абонаментъ на Вѣстникъ: 7 лв. шестмесечно; на странство: 14 лв. — Обявления: 15 ст. за кв. см. — Всичко що се отнася до в-ка се адресува: До дирекцията на в-къ „Добруджа“ — Бабадагъ. Разписки не се връщатъ назадъ.

† Н. В. Царица Елеонора. — Последните дни на Нейно Величество. — Ромъния и руските работи. — Сестра Елеонора. Кюстенджеското пристанище. — Керенски главнокомандующъ.

† Н. В. Царица Елеонора

Едно велико сърце, въ което блъскаха божественитъ лъчи на безгрѣшна доброта и милостъ, огасна. Една благородна душа отлетѣ тихо и спокойно въ вѣчността, и цѣль единъ народъ се потопи въ дълбока печаль. България, а заедно съ нея и Добруджа, оплаква своята любима царица, нѣжната майка на осиротѣлитъ, защитницата на беззащитнитъ и слабитъ, утѣшителка на безутѣшнитъ и страдающитъ, грижливата сестра на болнитъ и раненитъ. Тѣжи цѣль народъ, защото тя живѣ съ неговитъ радости и скърби, съ неговитъ копнежи и надежди.

Нейниятъ царственъ пътъ въ живота бѣ пътятъ на възвишената добродѣтель — на милосърдието, състраданието и човѣколюбие. Тя обичаше, цѣлише и почиташе живота на ближния повече, отколкото собственъ си животъ. И за да го направи по-сносенъ, тя щедро изсече най-красивитъ цвѣтъ отъ своята отзивчива душа и обилно ги прѣскаше въ трънливия пътъ на страдающитъ. Дѣто минѣше, съ чудната си кротостъ тя завладѣваше и най-закоравитѣ сърца, носѣше облекчение и утѣха, сѣмше любовъ и свѣтли надежди, и всѣждъ — срѣдъ мало и голѣмо, срѣдъ бѣдни и богати, тя печелѣше обичъ и уважение — уважение къмъ човѣка, достигналъ висинитъ на нравственото съвършенство. Съ чудодѣйната си нѣжностъ и умна ръчь тя отключваше заключенитъ сърца, разтваряше затворенитъ души, посочваше имъ забравения християнски и човѣшки дългъ и ги напътваше къмъ благородни дѣла.

Великата по своето милосърдие царица умрѣ, но нейното дѣло на благотворителностъ, нейниятъ примѣръ на любовъ и състрадание ще живѣе вѣчно въ сърцата на народа. Споменътъ за него, като възшебна старинна приказка, ще се прѣдава на поколѣнията и ще имъ напомня, че и на царскитъ тронове може да блѣсти добродѣтеля и човѣколюбие.

Миръ на праха ѝ.

ПРОКЛАМАЦИЯ

къмъ нашия възлюбленъ народъ,

Съобщаваме на Нашия възлюбленъ народъ, че Нейно Величество Царица Елеонора, принцеса Ръйска, Нашата възлюблена съпруга, прѣдаде Вогу Духъ, слѣдъ продължително и изчистено болдуване, днесъ на 12 септември 1917 год. въ 4 часа и 15 минути слѣдъ обѣдъ въ Нашия Дворецъ Евксинградъ, окружена отъ цѣлото Царско сѣмейство.

Това скръбно събитие дълбоко опечали дѣла ни Домъ.

Издаденъ въ нашия Дворецъ Евксинградъ на 12 септември 1917 год., тридесетъ и първа отъ Нашето Царуване.

Фердинандъ.

ВИСОЧАЙША ЗАПОВѢДЪ.

По случай смъртта на Нейно Величество Царица Елеонора заповѣда се четири мѣсеченъ придворенъ трауръ начиналъ отъ 13 септември; първитъ два мѣсеца цѣленъ трауръ, а послѣднитъ два половинъ трауръ.

Облѣкото за цѣлия трауръ е слѣдующето: за цѣлѣнитъ: черни дрехи, черна вратовръзка, черни копчета и ржакъци, крѣпъ на шапката;

За военнитъ: крѣпъ на лѣвия ржакъ и на темляка;

За господа: млънена рокля черни дантели, черва шапка, черни пакети

Облѣкото за половинъ трауръ е слѣдующето:

За гражданитъ: обикновенъ половинъ трауръ;

а военнитъ: крѣпъ на лѣвия ржакъ;

За господа: допринена черна, бѣла и черна или сива рокля, шапка и пакети половинъ траурни.

Дворецъ Евксинградъ, 13 септемвр. 1917 г.

Последните дни на Нейно Величество
Българската Царица Елеонора.

Още отъ края на миналата година Нейно Величество Царицата започна да болдува. За да може отъ една страна да се лѣкува, а отъ друга да си почине отъ постояннитъ грижи и трудъ при нагледнао раненитъ, Тя отиде въ странство, гдѣто дѣйствително бѣ получила сравнително подобрение, обаче не слѣдъ много, болестта взе неблагоприятенъ обратъ. Прѣзъ февруарий т. г. стана нужда да ѝ се направи операция. слѣдъ която тя не можа да се съвземе напълно. Съ едно колебливо здравословно състояние продължи до послѣдния день живота си. Заблѣжителни сѣ грижитъ, които Негово Величество Царятъ и цѣлото царско сѣ

мейство сѣ полагало за нея. Нейно Величество Царятъ и князетъ сѣ сѣ завръщали отъ фронта, сѣ отивали и стоели по цѣли дни при болната, а княгинитъ, освѣтъ че сѣ стоели прѣзъ операционния периодъ при царицата, когато тя бѣ въ Хале, но не сѣ сѣ отдѣляли отъ леглото ѝ прѣзъ всичкото врѣме на болдуването ѝ. Въ Евксинградъ тѣ сѣ били неотлучно при нея до послѣдния часъ и сѣ сѣ стараели да облекчатъ нейнитъ страдания. Послѣдното влошаване е настъпило въ самота на 8 того. Тревожната вѣстъ е навѣрила Негово Величество на бойното поле, отгдѣто бабръз е тръгналъ, придруженъ отъ прѣстолонаслѣдника и князь Кирилъ. Въ понеделникъ сутринята е пристигналъ въ Евксинградъ и навѣрилъ царицата въ пълно съзнание. Водили сѣ продължителенъ разговоръ, като между другото сѣ зачеквали въпроса отъ общественъ характеръ за минало и бъдеще врѣме. Въ вторникъ сѣ е появила значителна слабостъ на сърцето, но съзнанието е продължавало и цѣрната е приемила прѣзъ деня посѣщениата на всички членове отъ сѣмейството. Въ срѣда 11 часа, прѣдъ обѣдъ Царятъ е билъ при болната и слѣдъ една кратка бесѣда, заблѣдѣлъ е вѣжливостъ въмъ унисане и ѝ попиталъ, дали има нужда отъ почивка. Царицата бато благодарила нему и на Височайшитъ дѣла сѣ горещи и трогателни думи за особено вниманието и за голѣмитъ грижи, казала, че сѣ чувствува щастлива, бато сѣ вижда заоблѣдена отъ цѣлото царско сѣмейство и поискала да си почине. Схилила децъ въ 3 часа лѣжаритъ констатирали началото на обезпокоителнитъ за живота признаци. Царятъ билъ прѣдизвѣстенъ. Ставалъ веднага отъ обѣдъ, слѣдѣлъ при царицата сѣ дѣлата си и всички присѣдали на послѣднитъ ѝ минути. Царицата е била едноврѣменно и мила, и печална, и трогателна. Нейно Величество Царица Елеонора слѣдъ нѣколко дълбоки издишки хвърлила погледъ върху окружающитъ ѝ. Въ 4 часа и 15 минути слѣдъ обѣдъ сѣ прѣселила въ вѣчността при пълно спокойствие. Тя прѣживяла отъ живота въ смъртта безъ окаяния, безъ шумъ, както чокѣтъ задрѣва и слѣдъ това заспава.

Нейно Величество Царица Елеонора, родена принцеса Ръйска, на 22 августъ 1860 год. въ Требшенъ при Цилихау, встали въ бракъ съ Негово Величество Царя на 1 мартъ 1908 год. Въначалнитъ имъ обредъ сѣ навърши въ недѣля на 17/30 февруарий 1913 г. въ самата Остерманъ при Гара (Германия). На 8 мартъ ст. ст. Негово Величество Царятъ и Нейно Величество Царицата, идѣйки отъ странство прѣзъ Ромъния, пристигнаха въ Русе въ 1 ч. сл. пладне сѣ яхтата „Крумъ“, послѣдвана отъ една миноноска. Тѣ бѣха тържествено

привѣтани отъ всички князе, прѣдседатели Народното сѣбрание и отъ властитъ въ Русе. На 9 мартъ бѣха посрѣщани въ Варна, дѣто останаха до 23 мартъ вечерта. На 24 мартъ тѣ заминеха за Търново и отъ тамъ въ 10 часа пр. пладне отпатуваха за София. На 25 с.м. въ 5 ч. пристигнаха въ София, посрѣщани най-тържествено

Съ въздъхването си още на българска земя Нейно Величество прояви извънредно голѣмъ интересъ къмъ благотворителното дѣло въ Царството, за прѣуспѣването на което Тя работи до послѣдния си часъ. Първото дѣло на о Божѣ почившата царица е образуването при министерството на просвѣтата на фонда „Царица Елеонора“ за института за слѣпихъ и глухонѣми дѣца. За основаването на този институтъ тя пожертвувала 8000 лева. слѣдъ това тя взе инициатива за построяването при Варна на дѣтски морски санаториумъ, който е вече привършенъ и въ него ще пазиратъ изцѣрпение много болни дѣца. Нейно Величество вземаше живо участие и въ дѣлата на сиропиталищата и учебнитъ трапезарии, които подпомагаше най-щедро и имъ оказваше съдѣйствието.

О Божѣ почившата царица най-вече бѣше прѣдана на болничното дѣло. Още прѣзъ първитъ години отъ пристигането сѣ въ България, тя посѣти много болници въ царството и по Нейно настояване прѣдъ правителството много отъ тѣзи болници получиха поддрѣпка за разни модерни инсталации и устѣрмичествувания, за по-добро гледане на болнитъ. Прѣзъ 1910 г. Нейно Величество въ свързка съ подобностъ на болничното дѣло взе инициатива за образуване дружеството „Самаричка“, което, както е известно на всѣхъ, приеся голѣма полза прѣзъ врѣме на Балканската и на сѣгашната война. Прѣзъ врѣме на Балканската война Нейно Величество положи особена грижа и трудъ за уредбата на военнитъ болници, които непрѣстанно посѣщаваше; нѣма раненъ офицеръ или войникъ да не знае това и да не си спомня за вниманието на височайшата покойница къмъ тѣхъ. По настоящемъ Нейно Величество раздѣляше болничната „внѣглия Клементина“ и болничнитъ въ училището „Фотополь“ и въ хотелъ „Континенталъ“ въ София.

ЗА ЗНАНИЕ. Подалитъ заявления отъ селата Саржуртъ, Намена и Бейдаутъ близи на пѣчинитъ, по паднали въ рѣцѣта на нашитъ съюзници, се умоляватъ да съобщатъ въ дирекцията на в. „Добруджа“, дѣ се намиратъ тѣ, въ Германия, окупирана Ромъния, или Австро-Унгрия и въ кой именно пѣчинически лагерь. Само така тѣ ще могатъ да бъдатъ освободени.

РОМЪНИИ И РУСКИТЪ РАБОТИ

Отъ когато избухна руската революция, отъ тогача Ромънии се отзова въ небрано лозе. До тогача она беше поразена, но надеждата въ „рускии“ беше. Ще дойде денъ, предполагаша, когато рускиятъ войски ще итѣ отъ нашата земя.

И думѣ за ромънитѣ дойде руската революция. Неразбърания дѣла на врѣмето, почувствуваха неговия демократиченъ пулъс, тѣ се забъркаха, както се забърква буче, което за първи пътъ попада въ воденица. За чокоевскитѣ понятия това беше второто пришествие: съдѣ, тука на земята, за онии, които пнеха кръвта и потѣта на ромънскитѣ селяни и граждани. И ромънскитѣ чокоев, заедно съ властитѣ, се разбѣяха по четиритѣ крайна на Молдова. Това потвърждаватъ рускиятъ вѣстници отъ онова врѣме. Ишѣ остана безъ каквато и да е власт. И тука рускиятъ работнишки комитетъ се прояви за власт.

Едва слѣдъ петнайсетъ дни се яви г. Братияно, послѣ и Крали въ Ишѣ и отидоха въ клубъ на работништѣ, за да се поклонятъ на червениятъ знаме. Споредъ рускиятъ вѣстници, тука на г. Братияно сѣ му закачили червена лента. Едва ли нѣкога ромънското чокоевство е било по-жълчно подиграно отъ тоя пътъ въ лицето на Братияно.

Но нѣма що; трѣбваше да се играе играта сръбну цѣната на закоравнелитѣ чокоевски понятия.

И отъ тоя моментъ започна една колкото смѣшна, толкова и трагична игра. Демократизмътъ е на вода, казаха си ромънскитѣ чокоев—тѣ, които само съ модата и за модата живѣятъ—на тая гайда и пие ще играемъ. И започна се едно надпрѣварие на ромънскитѣ държавници, кой по демократични изявления да направи, особено въ руския печатъ за да се харесатъ на паванитѣ руснаци.

Но демократизмътъ не е фраза и мода: той има и своята смѣшност. Тука именно ромънскитѣ държавници се сѣмлаха. Демократизмътъ налага напир, всеобщо изборно право, справедливо разпрѣдѣление на земята и на другитѣ земни блага, права за еврейтѣ и другитѣ народности въ Ромъния. А чокоевска Ромъния не бѣ готова за такъва жертва. Демократичнитѣ фрази за чокоев бѣха само фрази, съ които да се залѣватъ рускиятъ добродушни и наивни маси. По въпроса за реформитѣ ромънскитѣ чокоев се разкараха и дойде до министерска криза. И всѣщо се разкри, демократичнитѣ маси паднаха. На ромънскитѣ чокоев нѣма да помогне и новата „социалистическа партия“, която е само едно крило отъ либералитѣ. И тая червена бол нѣма да хване.

Както и да е, дойде послѣдната руска офанзива. Надеждитѣ на ромънскитѣ държавници се повдигнаха на пово. Тѣ се похвастаха, толкова по-вече, че бѣха успѣли да постѣнатъ армията. Скоро, обаче, настѣши разочарование, пълна безнадеждност. Рускиятъ войски въ Галиция бѣха скоро разбити; разголяваше се и ромънскитѣ флангѣ. Въ Ишѣ настѣпа паника. Парламентъ и краљ се готвѣха да страйкуватъ низъ Русия, дѣто украинцитѣ не ги приеми.

Въ тоя моментъ Братияно каза:

„Ние сме въ надвечерето на катастрофа; въпросътъ е само, кога тя ще настѣпи! Народътъ ни се крѣпѣше още съ надеждата на сегашното настѣпление. И то трѣбна добръ. А днесъ трѣбна да го

спремъ! Това е цѣла трагедия за насъ. Трѣбна да спремъ настѣплението, защото — азъ цѣла нощъ не спамъ—получихме крайно тревожни извѣстия за Тарнополь. Галицийскитѣ фронтъ се руши и повлича насъ, злѣ ли удри по гърба! Воже мой, нима това сѣ сжидатъ руски войници, които прѣди година бѣха за насъ непостижимъ идеалъ?! Каква загадка е рускиятъ! Кажете ми, що е това? Война ли, или обща лудостъ?! Бѣдамето е прачно. Ще трѣбна да бѣгваме задъ граница и по-нататѣкъ... И врагѣтъ ще завладѣе Бесарабия, Одеса... Германцитѣ ще се хранили отъ валтата жигица, а ние ще гладуваме. Ако ние напуснемъ родната си земя, вече не ще можемъ да я видимъ, защото ние бѣхме могли да се върнемъ само съ помощта на силна Русия, а Русия се руши и дробѣ. Затуй нашата сѣрбѣ е голяма“.

Може би нѣкога министъръ-прѣседателъ не е издавалъ по-отчаяни писмѣца. Едновременно съ това, обаче, нѣкога хората не сѣ се трогала по-малко отъ тоя случай. Братияно, надменнитѣ и гордѣ Братияно, който се надуваше да рѣши свѣтовната война, както жабата се е надувала да стиче вода, заслужава своята участъ; той, заедно съ своитѣ сподвижници, сѣ гробаритѣ на Ромъния.

Новитѣ буркотни въ Русия още повече влошаватъ положението на Ромъния; то вече свърши е безвъзходно за нея.

Затова се зазидва играта отсамъ ромънскитѣ фронтъ, въ Букурещъ и другагѣ, дѣто играятъ други актьори: Стере, Маргеломанъ, Карпѣ...!

ВОЕННИ НОВИНИ.

Македонски фронтъ. 13 IX. Слабъ обезпекителенъ огънь по цѣлиятъ фронтъ. Едно английско разузнавателно отделение, което се опита да настѣпи западно отъ Дойранското озеро, при с. Крещели, бѣше разпрѣснато съ огънь. Неприятелски параходъ отъ Орфанския заливъ обстрѣля нашитѣ позиции при устието на Струма. Аеропланна дѣлност по разни участъци отъ фронта.

14 IX. Слабъ обезпекителенъ огънь по нѣкои участъци отъ фронта. На Добро-поле едно сръбско разузнавателно отделение се опита да настѣпи, но бѣше проследено съ огънь.

На дѣсниотъ брегъ на Вардара при с. Ачакъ Махмуде оживена прѣстрѣлка между прѣднитѣ части.

Край Дола Струма при моста Олакъ една английска пѣхотна група бѣше откъснута съ ржкопашна борба, какъ повесе върѣзана загуба.

Ромънски фронтъ. 13 IX. При Махмудия и при Тулча артилерийски огънь.

Англиски фронтъ. 14 IX. Въ Фландрия усиленитѣ артилерийски бой се засили между гората Хутхусхеръ и каналъ Коминъ—Илоръ при вечеръ и зората сѣверно отъ Френценбергъ—до барабаненъ огънь. Англискитѣ атаки не сѣ започнати. Прѣзъ нощта на 12 сръбцу 13 того Вютембергски роти изхвърлиха неприятеля изъ едно горесто парче. Сѣверно отъ Лангемаркъ бѣдоха доведени многобройни англичани плѣнници.

Француски фронтъ. 14 IX. Група армия на германския прѣстопрѣдникъ. Западно отъ Дюнкеръ на р. Ева Вестфалски и Ханзенски шурлови войски напрѣдѣха чакъ до втората француска линия, причиниха въ окопѣнъ бой тежки загуби на неприятеля и се завърнаха съ плѣнници. Въ Шимпанъ и прѣдъ Вердюнь артилерийската дѣлностъ се твърдѣ много засили само въ единични сектори.

Италиански фронтъ. 14 IX. Виена. При очистването на нашитѣ окопи по сѣверъ западния склонъ на Монте Санъ Габриеле, въ ожесточенъ бой вчера сутринта, взехме въ плѣнъ 23 офицери, 535 челоѣка и плѣнка 12 картечници.

Боридоръ, защото тоя моментъ единъ прислужникъ дойде да имъ съобщи, че въ болницата е пристигнала царицата на българитѣ.

При входа на болницата всички лѣкари посрѣгнаха височайшата посетителка. Но оудивлето на мишонератъ бѣ голѣмо, когато забѣлѣзаша, че подъ връхната си дрѣха царицата бѣ облѣчена съ бѣлитѣ дрѣхи на милосердна сестра.

Взирѣйки благото изражение на лицето и присжето ней смирение, посрѣгнахитѣ ѣ забѣлѣзаша извѣстно недоволство, което поводилохата сестра немоще да сѣрие.

— Кой е останалъ при болнитѣ, — запита ти единъ отъ нашитѣ лѣкари, — когато всички сестри сѣ прѣдъ очатѣ ми?..

Лѣкарѣтъ не отговори, но се видѣ че, взе бѣлѣжа отъ въпроса.

Слѣдъ това сестра Елеонора се обърна къмъ шефа на белгийската мисия и го помоли да я разведе да види болнитѣ.

Множество офицери и войници лежаха ранени и болни.

Сестра Елеонора се приближаваше до всѣкиго, прѣглеждаше бюлетина за хода на болестта му, разпитваше го за болкатѣ и отиваше при другѣ.

Д-ръ Ив. Понаковъ.

Кюстенджанското пристанище.

Животътъ на едно пристанище, или на единъ градъ е въ зависимостъ отъ толкова различни и промѣнливи условия, че нѣма нищо по-естествено отъ колебаиата въ тѣхния животъ. Толкова по-постоянна е била сѣдбата на Кюстенджа, която се явява ту като укрѣпоно прибижище за населението, нападнато по сухо, ту като подслонъ на пктуощи кораби по бурно врѣме, ту като мѣсто за търговска обѣяна на близката, столица задъ нея провинция, ту въ функции отъ плаването по Дунава и отъ сѣдбинитѣ на неговитѣ устия, ту като ораждане на военни или политически цѣли, които поплѣкога се стрѣмятъ да ѣ дадатъ дори мѣстото на пристанище за всесѣбски транзитъ. Затова въ своето историческо минало Кюстенджа е имала на нѣколко кати дѣла на търговско или военно величие, както е издавала и въ пѣлѣ забрѣва.

* * *

Единъ френски пътешественикъ, който напусналъ Цариградъ наскоро прѣди обявяването на Балканската война и заминалъ за отечеството си прѣзъ Черно-море и Дунава, описва като най-опасно прѣдприятие прѣминаването отъ морето въ Дунава прѣзъ Сулиевска рѣка въ Boucher de Perthes пктувалъ въ 1853 г. съ лекъ патнишки параходъ и взирѣкъ това трѣбвало е да се разговаритъ дори и патнишкитѣ бабажи, да се правятъ шестъ мѣстителни опитвания, за да се прѣминаватъ опаснитѣ насини на устието и да се изгубитъ цѣли 12 часа съ този „проклетъ проходъ“. И слѣдъ това една или два параходѣтъ по между двоетъ рѣдъ отъ кораби, натоварени съ храна, които съ мѣсеци чакавъ нарастване на водата, за да могатъ да прѣминаватъ „se funeste baire“ — тази гибелна прѣграда, каквато е било засипаното съ пѣсѣкъ устие. Въ сжия смисълъ се изразитъ за плаването по Дунава и всички други негови съвърѣшеници. Устията на тази важна артерия за сношенията между толкова народа, постепенно се засипаха съ пѣсѣкъ и ставаха неудобни и фатални за търговията.

При подобно положение на устията на Дунава, нима и смисълъ и основание да се нахѣри срѣдства за избѣгване на този опасенъ пътъ, като се отерие друго мѣсто, прѣзъ което да се насочатъ търговскитѣ сношения. Кюстенджа бѣше тогава на ново извадена отъ забрѣва. Малката морска скала, която лѣбога — при българското царство, когато генуезци и други търговски народи шетаха изъ Черно море, че и по-рано, бѣше видѣла дни на подемъ, по които въ 1850 год. ромънскитѣ пътешественици И. Попеску*) намира едва съ 80 къщи и прилична на село, — скоро добива ново значение. Вече австрийското параходно дружество, което се занимавало съ прѣвозъ на пътници и стоки отъ Австрия за Цариградъ, лѣбоко години народъ избѣгва прѣминаването на Дунавското устие и сменя своитѣ пътници въ Черна-вода, отдѣто съ кола ги прѣнася до Кюстенджа и отъ тамъ пктуването продължава

*) Споредъ Peters'a, този ромънски агрономъ е пктувалъ изъ Добруджа натоваренъ съ специална мисия отъ тогавашното турско правителство, при което бѣлъ на служба. Тѣй че неговитѣ съждения, по много въпроси, сѣ напълно тенденциозни и невѣрни. Но въ случая той самъ установява единъ фактъ.

Г. К.

СЕСТРА ЕЛЕОНОРА

— Драги колега, азъ бихъ желалъ да се посѣвѣтамъ съ васъ върху единъ случай между нашитѣ болни; единъ случай, който ми остава спомена на най-големата жестокостъ на войната. Единъ младъ живнерадостенъ момѣкъ, току-що пристѣпилъ въ живота, е осакатенъ, но начинъ който буди повече възмущение, кѣмъ сѣдбата на тоя човѣкъ; отколкото състрадание и печаль. Неговата участъ ми е толкова близка до сѣрдцето, щото азъ желая да му помогна съ всички сили. Моля и васъ да ми съдѣствувате.

— Съ голѣмо удоволствие, — отвѣрна професоръ Лоранъ и горещо стѣгна ржката на колега си — младъ лѣкаръ окулистъ, отъ Белгия.

— Услугата ви, професоре, ще бѣде по голѣма за мене, ако употребите всичката си прѣдпазливостъ прѣдъ мой милъ пациентъ, защото тоя момѣкъ е падналъ духомъ вслѣдствие на болестта си и живѣе съ прѣдразсѣдаца за пѣя.

— Но обяснете ми, кой е той, какъ е раненъ и... Двамата лѣкари бързо се отдалечиха въ глухия

И докато толкова благородни хора дни и мѣсеци полагаха грижи за облекчение болнитѣ на допитѣ на цѣрене тука ранени храбрии, сестра Елеонора носеше облекчение за душитѣ имъ, доволство за сѣрдцата имъ. Въ нейното спомождане тѣ виждаха образа на най-високия изразъ на благодарността, която отечеството и Короната имъ дължатъ за тѣхната самоотверженост и самопожертвование.

И всички ѣ благодаряха, цѣлувайки ѣ ржка.

— Докторе, всичкитѣ ви болни излизатъ добръ.

— Да, сестро, отговори той: повечето отъ болнитѣ сѣ вече отдавна тука и затова на одрѣжване. Само единъ — и лѣкарѣтъ дълбоко въздѣхна и погледна къмъ сѣдната притворена врата — само единъ момѣкъ ми задава безпокойства.

— Дѣ е той? — побърза да се заинтересува сестра Елеонора.

— Вие въ тази стая още не сте влѣзли. Ето тука въ сѣдната.

И лѣкарѣтъ трѣгна полѣка, стѣжвайки пѣкакъ като уплашенъ. Когато плѣзо, той бързо се отпрати къмъ едно легло, наведе се надъ болния и съ едва усмивка, въ която можеше да се прочете най-трепущата бащинска любовъ, пошепна нѣщо на лежачия.

до Цариградъ съ морските параходи на същото дружество.

Слѣдъ Кримската война на същото това мѣсто се прокара желѣзнопътна линия, отъ Черна-вода до Кюстенджа, първата линия, която свързва Дунава съ Черно-море, започната въ 1858 г. и отворена въ 1860 г. И самото пристанище, останало още отъ времето на забравеното далечно минало, може би отъ времето на българското владичество и отъ процвѣта на рецезката търговия, може би още отъ по-рано, бѣ рѣзширено и разчистено. Едно частно акционерно дружество, основано съ английски капитал и ръководено отъ англичани, построива линията, пристанището и всички необходими приспособления, водимо на първо мѣсто отъ интереситѣ на английската търговия.

Мисълта да се въздигне Кюстенджанското пристанище и прѣзъ него да се установи свързката между богатитѣ съ храни, животински продукти други сурови материяли земни отъ брѣговетѣ на Дунава и близкитѣ източни пазари, на първо мѣсто Цариградъ, както и свързката съ индустриализираната вече западна Европа и главно Англия, която има нужда отъ храни и сурови материяли и отъ нови пазари за своитѣ фабрики — тази мисль се оправдаване по достатъчни съображения, състоятели тогава, прѣди по-вече отъ половинъ вѣкъ.

Но наредъ съ мисълта за засилване търговскитѣ връзки на Англия съ крайдунавскитѣ зони прѣзъ Кюстенджа слѣдъ Кримската война назрѣ и пакѣри ожесточеніе друга една важна общевропейска мисль, която извѣсти, тъй да се каже, първата, прѣдпочитателно английска мисль.

Мисълта, че свободната търговия и съобщения по Дунава е единъ важенъ общевропейски интересъ, който дава правото на цѣлия концертъ отъ велики сили да се застъпи за неговото запазване и прокарване, доведе до създаването на извѣстната европейска дунавска комисиия, която постепенно ожесточил единъ рѣшителенъ прѣломъ въ дотогавашното положение на плаването по Дунава.

Направеното отъ Дунавската европейска комисиия въ това отношение надмина очакванята: наскоро слѣдъ основанието ѝ Дунавскитѣ устия сѫ окупателно разчистени, прѣзчинитѣ насипи по течението дори до Браила сѫ отстранени, рѣката добива по това протежение една минимална дълбочина до 7—8 метра и става достъпна за параходи дори и надъ 4500 тона вѣстимостъ, много лаватущения сѫ отстранени и течението скъсено съ около 23 км, така че споменията по Дунава добиватъ свобода и сигурност.

Като се отстраниха прѣчкитѣ за плаването по Дунава, Кюстенджа изгуби ролята, която ѝ се възлагаше кѣмъ срѣдата на миналото столѣтие и пристанищата отъ дунавскитѣ устия — Браила, Галацъ, Сулина и замѣтиха.

Въ първата година слѣдъ заемането на Добруджа отъ Румъния Вагон Д'Ноггизе*) изказва надеждата, че като се увеличатъ разкритѣ на пристанището, като се построятъ магазини въ Кюстенджа и Черна-вода, като се увеличи броятъ на вагонитѣ, то почти сигурно е, че търговцитѣ наново ще почнатъ да прѣдпочитатъ Кюстенджа за изпращане на хранитѣ си за Европа, и че арматоритѣ по-вече не ще се отръщаватъ да наематъ пара-

*) Enseignement sur la Dobroudja, 1878 г., стр. 38.

дитѣ си за товарене тука, виѣсто въ Сулина, което тѣ прѣдпочитатъ въпрѣки прѣтоварването на паракитѣ нѣмъ съ разноси въ това пристанище. Въ 1877—78 год. търговията по Дунава, а още по-вече тази отъ Влашко и Молдава, се отпрати прѣзъ Галацъ, Браила и отчасти прѣзъ Сулина.

Серпозинтѣ економисти, водили само отъ економически съображения, и не мислѣха да ѝ даватъ друго направление. Така единъ измежду мнозината, и единъ измежду най-виднитѣ, П. С. Аурилявъ, въ второ издание на своята извѣстна книга „Terre Roumaine“, настолва въ 1880 г., че се трѣбва да себърза съ строенето на нѣкакви желѣзни пътища отъ Букурещъ за Черна-вода. „Би било по-полезно да развиемъ рѣчното и морско плаване, най-ефектното измежду прѣвознитѣ срѣдства. Въ Добруджа особено би били достатъчни добри шосета, които да ѝ свържатъ съ всичкитѣ искили на Дунава и Черно-море.“ И наидѣ въ своята книга Аурилявъ неодава нѣкакво особено настояще или бъдеще значение на Кюстенджа.

И самата румънска дипломация прѣзъ перото на князь Гика, авторътъ на извѣстната „Histoire d'une frontière“, не сѣташе, че Кюстенджа може да врие въ своето положение такава чудодѣйна сила, та да се яви единъ дѣлъ носителъ на всички мечти за едно велико бъдеще на Румъния и съ нея да се свърже на книга съдбата на цѣлия, сегашенъ економически животъ на тази страна.

Слѣдъ заемането на Добруджа отъ Румъния Кюстенджа се развива въ функция на политическитѣ потребности и политическитѣ грѣшки на румънскитѣ държавници, и това ще ѝ обясни въ голѣма степенъ смисълта на това ново развитие.

Веднакъ станала румънска провинция, Добруджа трѣбваше да се задържи на всѣка цѣна и то като се правятъ усилия въ нѣколко насоки.

Имаше еднородно отръщане въ цѣлото румънско общество мнѣние прогивъ нежеланата и нежорална разбѣна на собствената земя, каквато бѣше Долна Басарабия, съ чуждата на Румъния българска земя, каквато е Добруджа. Затова виновницитѣ на тази неморална разбѣна трѣбваше изкуствено да изтъкнатъ и дори да създадатъ въ очитѣ на общественото мнѣние дофтоисези и раслучи, които провинцията не притежаваше въ дѣйствителностъ.

Но трѣбваше също да се дѣйствува, за да се заинтересуватъ и нѣкои европейски сили въ защитата на едно дѣло, което въ своята явна прогивъ постои на историческата и на етническия съставъ на Добруджа, рискуваше да бѣде мимолетно безъ подобна поддрѣпа отъ нѣмъ. Съ всевъзможни усилия и срѣдства румънскитѣ държавници се стараеха да привлѣкатъ прѣзъ Добруджа сръднеевропейския трафикъ отъ и къмъ близкия изтокъ, за да заинтересуватъ съответнитѣ сили въ защита на румънското завоевание.

Кюстенджанското пристанище трѣбваше да се създаде и по едно друго съображение, което расте постепенно, почти незабѣлвано, обаче расте непрѣстанно още отъ дена, отъ когато Румъния прострѣ своето владичество надъ двата брѣга на Дунава отъ Силистра до Азаклу сръщу Галацъ.

Това съображение, което въ значителна степенъ доведе сегашното падение на Румъния — думата е за румънския, нескриванъ вече напоследѣтъ, империализмъ — има своето съдѣйствие въ създаването на

*) Terra Roumaine, II изд., 1880 год., стр. 316.

пристанището, което „разрива на Румъния широкитѣ врати на цѣлия свѣтъ“, и което ще прѣвърне Черно-море, на по-вече, на по-малко, въ „румънско езеро“).

Така се създаде вѣрването, че Кюстенджа е една необходимостъ и за Румъния, и за Европа, че дори и за цѣлия свѣтъ. А бюджетътъ на страната понесе тажкото брѣне на голѣмата фирма

Изъ чужбина

(Съобщения на В. Т. А.)

Францускитѣ социалисти нѣма да вѣзватъ въ кабинета. Парлажъ Съединенитѣ социалисти заявяватъ, че никой отъ тѣхъ не ще влѣзе въ кабинета на Цанлеве.

Керенски взема връхъ. Петроградъ. Москва е обявена въ обсадно положение. Правителството обвинява Корнилова и другитѣ генерали въ мажоричество. Арестуваната продължаватъ Влашки министъръ Гучковъ е арестуванъ. Корниловъ и неговиятъ началникъ щабъ Луковски сѫ заявили, че сѫ готови да се явятъ на слѣдъ за да бѣдатъ сѣдени като подлуджени кѣмъ революция.

Петроградъ. Работническитѣ министъръ заявява, че Курниловата акция е пропаднала, неговата главна квартира се прѣдала. Керенски е отпразилъ заповѣдъ до армията, въ която обявява Курнилова за свой подчиненъ и заплашва съ строго наказание всѣхъ, който не изпълнява и зачатъ разпорежданията на съществуващото правителство.

Волскитѣ на Керенски прѣтивъ Корниловитѣ. Стоххольмъ. „Соединитѣ даблѣтъ“ съобщава, че Керенски питешилъ начело на войскитѣ отъ Петроградъ сръщу Корнилова. Оказало се за срѣда съблѣзване между войскитѣ на Керенски и Курнилова вънъ отъ столицата.

Стокхолмъ. Филанджизитѣ вѣстници съобщаватъ, че прѣвата схватка на Корнилова съ войскитѣ на прѣмѣното правителство ставаша въ понеделникъ прѣзъ пощата. Гърмѣжитѣ на оркандия сѫ чували тѣхнѣ близъ до Петроградъ.

Смъртта на Царицата и Цариградъ. Цариградъ. Българскитѣ полномощенъ министъръ г. Кохушевъ продължава да получава изрази на симпатии по случай траура на България. Судгаштѣ изказа съблѣзванията си прѣзъ своя адютантъ Мехмедъ Али бей. Вѣстникитѣ изтъкватъ особено челоуколюбивата дѣйност на покойната царица. Въ „Джо Соаръ“ обнародва портрета на Царица Елеонора.

Цариградъ. Тази сутринъ българскитѣ генералитѣ доисудъ г. Шавъ и първенцитѣ отъ българската колонна отидоха да изкажатъ съблѣзванията си на българския полномощенъ министъръ г. Кохушевъ по случай смъртта на царица Елеонора. Слѣдъ обѣдъ министъръ и държавниятъ подсекретаръ на цѣлнитѣ работи посетиха г. Кохушевъ и му изказаха съблѣзванията си. Българскитѣ полномощенъ министъръ биде посѣтенъ също и отъ германския посланикъ и другитѣ членове на дипломатическото тѣло.

Керенски главнокомандующъ Петроградъ. — Врѣменното правителство назначи Керенски за главнокомандующъ, а бившия главнокомандующъ генералъ Алексеевъ за началникъ щабъ.

Хроника

Панахида за царица Елеонора въ Набадартъ. Вчера въ тукашната църква се отслужи панахида за упокоение душата на Царица Елеонора.

Армѣйскитѣ свещеникъ държа подхолицата за случая рѣчь, въ които обстойно и живо описа благотворителната дѣйностъ на покойната Царица.

*) Вижъ въ Revista literară, 1897 г. статитѣ на С. Misail, — Marea Neagra las Moldovaneesc Слѣдъ М. Хепоръ. La Richesse de la Roumanie, 1916.

Слѣдъ това се обврва и посрѣщна пристигналата вече сестра Елеонора, придружена отъ професоръ Лоранъ и другъ единъ лѣкарь.

— Добъръ денъ, драги момко; какъ се чувствувате? — обврва се сестрата кѣмъ болния, цѣлата глава на която бѣ обвита съ бялото.

Волниятъ по рѣката на сестра Елеонора, приближи и до устнитѣ си, а послѣ полумълнено отвърна.

— Вори се, Ваше Величество, съ себе си повече, отколкото съ смъртта...

Сестра Елеонора позна отчаянието на момъка и съ интересъ започна да разпитва младия лѣкарь, който съ нескривано вълнение ѝ разправяше всичко.

Сестра Елеонора узна, че това бѣше единъ офицеръ — отъ запаснитѣ млади подпоручници, който бѣ участвувалъ още въ първото сражение на войскитѣ отъ главнитѣ български сили, че въ по-нататѣшнитѣ боеве бѣ показвалъ отлични качества на просвѣтленъ боецъ на отечеството си: че бѣ участвувалъ героически въ пѣтинадесетъ сражения; че въ шестнадесето една граната го бѣ стѣбрила, натъртвайки дѣсната страна на тѣлото му; че най-голѣмата загуба послѣствие на това бѣ въ очитѣ.

Отъ разказа на лѣкаря, сестра Елеонора узна, че той момъкъ ще загуби зрѣние.

Много пакъ той бѣ изказвалъ прѣдпочитане кѣмъ смъртта, казвайки:

— Каква по-добра награда отъ нея, слѣдъ като петпакдесетъ пакъ не пощади мимостиво? Но безъ очи — това е вѣчна мака...

Той мислѣше, че ако съдбата не го е лишила отъ живота, паказала го е, като го е оставила живъ, и безъ очи...

И за да прѣкъсне тия мачителни мисли, сестра Елеонора седна до болния и майчински му издума:

— Драги момко, много се радвамъ, че болкитѣ сѫ минали. Азъ бихъ ти желала само повече спокое и повече куражъ, за да издържишъ нещастиято си. Защото, помни добръ, единъ пакъ герой е този, който покаже храбростъ на бойното поле, но двама по-герой е този, който устои на нещастиято, което раба може да му донесе. И туку се иска не по-слабъ духъ, не по-малко геройство. Ако ти умрѣше на бойното поле, твоитѣ кръстѣ щѣше да свидѣлствава за героиството ти. Но ако ти останъ живъ, затворенитѣ ти очи ще бѣдатъ двойно свидѣтелство — за двойното ти героиство. Биди крѣпкъ.

Момъкътъ едва задържа вълнението си. Тихо той прошепна:

— Нещастиято ми бѣ голѣмо, драга сестро. Но азъ чувствувамъ, какъ ей сега то намаля...

И като прѣроденъ, като че добилъ нови сили и куражъ, болниятъ се подчгна, радостно благодари и се усмихна на лѣкаря си.

На другия денъ професоръ Лоранъ и младиятъ лѣкарь окулистъ пакъ се срѣгнаха въ коридора на болницата.

Лоранъ му каза:

— Вчера азъ можахъ да видя твоя драгъ болникъ, безъ той да усѣта, че го прѣглеждамъ. Използувахъ за това посѣщението на височайшата сестра Елеонора. Но, азъ мисля, че болниятъ...

— Не се грижете, драги ми професоре, — прѣкъсна го радостно младиятъ лѣкарь. — Елагодая ви за готовността да ми помогнете да спася младия момъкъ. Но думитѣ на сестра Елеонора напомниха мѣстното, което можемо и вашата и моитѣ пѣтука да произведатъ върху болния.

Той е спасенъ!

(Изъ сборника Одритъ-Чатаджъ)

Добруджанци, пазете се отъ прѣдатели и шпиони. Пазете се отъ омиа, които услужватъ на враговетѣ на нашия вѣрненъ четворенъ съюзъ!

М а р т и р о л о г ъ

(Списък № 36).

на българите и турците—добруджански граждани, които ромъните сж отвлѣкли като заложници и държатъ за-
творени въ салхани, затвори и открити плѣннически лагери при специаленъ мачителски режимъ.

Продължение отъ брой 35.

с. Кара-Омуръ (Силистренско)

324	Недѣля Стоянова	13 г.	399	Руса Атанасова	21 г.	477	Пеню	6 г.	555	Колю	30 г.
325	Петра	10 г.	400	Стоянка	14 г.	478	Анчо	3 г.	556	Пена	58 г.
326	Кирана	8 г.	401	Бошко Недѣлчевъ	18 г.	479	Иванъ Русевъ	59 г.	557	Недѣля Спасова	33 г.
327	Стоянкъ	4 г.	402	Мария Атанасова	13 г.	480	Гергина Иванова	56 г.	558	Тога Колева	30 г.
328	Съби Тодоровъ	65 г.	403	Танасъ	11 г.	481	Руси Ивановъ	33 г.	559	Пенка Спасова	2 г.
329	Петра Събева	63 г.	404	Станко Ивановъ	44 г.	482	Стоянка Русева	32 г.	560	Край Станевъ	65 г.
330	Руса	20 г.	405	Гочо Митевъ	23 г.	483	Бошко Ивановъ	29 г.	561	Стойко Краева	63 г.
331	Злати	16 г.	406	Маринка Г. Митева	52 г.	484	Илена	27 г.	562	Велико Краевъ	26 г.
332	Мария Тодорова	32 г.	407	Михо Драбичевъ	45 г.	485	Гергина Русева	5 г.	563	Бона Великова	25 г.
333	Добра	6 г.	408	Кулина Михова	44 г.	486	Иванчо	3 г.	564	Край Великовъ	7 г.
334	Вълчанъ Баевъ	57 г.	409	Желѣза Михова	13 г.	487	Тодоръ	2 г.	565	Стойка Великова	4 г.
335	Станка Вълчанова	22 г.	410	Бошко Атанасовъ	58 г.	488	Георги Стояновъ	72 г.	566	Милка	2 г.
336	Рада	19 г.	411	Кирана Бошкова	20 г.	489	Желю Георгиевъ	44 г.	567	Киро Димитровъ	45 г.
337	Руси Вълчановъ	20 г.	412	Пеню Николовъ	65 г.	490	Иванка Желева	49 г.	568	Рада Кирова	42 г.
338	Кажю	18 г.	413	Кажю	54 г.	491	Стоянка	20 г.	569	Боянъ Кировъ	11 г.
339	Недѣля Кжнева	3 г.	414	Султана Кжнева	52 г.	492	Георги	15 г.	570	Петъръ Михалевъ	46 г.
340	Тодоръ Русевъ	44 г.	415	Неда Николова	45 г.	493	Желю	13 г.	571	Марийка Петрова	42 г.
341	Мита Тодорова	42 г.	416	Пеню Кжневъ	19 г.	494	Колю	11 г.	572	Михалъ Петровъ	82 г.
342	Тодоръ Тодоровъ	13 г.	417	Яна Кжнева	20 г.	495	Митка	8 г.	573	Недѣля	14 г.
343	София Тодорова	12 г.	418	Крастина Кжнева	14 г.	496	Стоянкъ Дамовъ	62 г.	574	Бояка	16 г.
344	Иванъ С. Баевъ	68 г.	419	Ганка	10 г.	497	Стоянка Стоянова	60 г.	575	Иванчо	12 г.
345	Рада И. С. Баева	65 г.	420	Добра Алексеева	46 г.	498	Митю Стояновъ	27 г.	576	Миталъ	10 г.
346	Стоянкъ Ивановъ	28 г.	421	Недѣлко Алексеевъ	17 г.	499	Марина Митева	26 г.	577	Костадинъ Колевъ	54 г.
347	Жатина Стоянова	27 г.	422	Желю	14 г.	500	Стоянкъ Митевъ	15 г.	578	Тодора Костадинова	52 г.
348	Ваню Ивановъ	20 г.	423	Станко	12 г.	501	Рада Митева	10 г.	579	Колю	24 г.
349	Рада Боева	20 г.	424	Мита	16 г.	502	Мария	6 г.	580	Гиргина	20 г.
350	Иванчо Стояновъ	7 г.	425	Атанасъ	15 г.	503	Милу	4 г.	581	Рада Колева	24 г.
351	Колю	5 г.	426	Юрданъ	10 г.	504	Петъръ З. Гановъ	23 г.	582	Райчо Костадинъ	19 г.
352	Марина	3 г.	427	Атанасъ Друмевъ	32 г.	505	Дойна Златева	60 г.	583	Христо	13 г.
353	Пеню Христовъ	67 г.	428	Чубра Друмева	62 г.	506	Стоянкъ	26 г.	584	Атанасъ Митевъ	27 г.
354	Мария Пенева	63 г.	429	Ирина Атанасова	30 г.	507	Георги	24 г.	585	Рада Митева	72 г.
355	Илия Пеневъ	23 г.	430	Друми Атанасовъ	11 г.	508	Кали Стоянова	25 г.	586	Руса Атанасова	25 г.
356	Пена Илчева	24 г.	431	Езчо	8 г.	509	Пена Георгиева	23 г.	587	Георги Димовъ	64 г.
357	Иванъ Петровъ	42 г.	432	Чубра	6 г.	510	Тодора Златева	21 г.	588	Драгана Георгиева	62 г.
358	Кулина Иванова	49 г.	433	Пеню Калевъ	43 г.	511	Донка Петрова	12 г.	589	Недѣлко Георгиевъ	28 г.
359	Михалъ	14 г.	434	Куна Пенева	42 г.	512	Злати Петровъ	3 г.	590	Стоянка Недѣлчева	26 г.
360	Стойка	11 г.	435	Драгани Пеневъ	10 г.	513	Неда Стоянова	2 г.	591	Пенчо Стояновъ	56 г.
361	Юрдана	8 г.	436	Станка	8 г.	514	Колю Петровъ	4 г.	592	Пенка Пенчева	54 г.
362	Мария	6 г.	437	Стоянкъ Тодоровъ	66 г.	515	Райчо Гановъ	65 г.	593	Вѣла Стоянова	45 г.
363	Кръстю Русевъ	52 г.	438	Жеца Стоянова	63 г.	516	Христо Гановъ	68 г.	594	Ивана Пенчева	10 г.
364	Вѣла Кръстова	58 г.	439	Пеню Стояновъ	15 г.	517	Кирана Христова	67 г.	595	Вѣлко Стояновъ	74 г.
365	Руси Кръстовъ	36 г.	440	Юрданъ Неновъ	55 г.	518	Атанасъ	28 г.	596	Желѣзка Вѣлкова	70 г.
366	Райчо Стояновъ	78 г.	441	Мария Юрданова	50 г.	519	Стоянкъ	26 г.	597	Стоянкъ Вѣлковъ	33 г.
367	Стефанъ Райчевъ	36 г.	442	Юрданъ	16 г.	520	Тодоръ	18 г.	598	Митю	26 г.
368	Вѣла С. Райчева	34 г.	443	Нейчо	14 г.	521	Мария Христова	27 г.	599	Желю Вѣлковъ	21 г.
369	Райчо Стефановъ	12 г.	444	Вѣлко	12 г.	522	Вѣла Стоянова	24 г.	600	Стоянка Стоянова	30 г.
370	Станка Стефанова	10 г.	445	Димитъръ Тодоровъ	82 г.	523	Елена Стоянова	6 г.	601	Вѣлко	4 г.
371	Гена	2 г.	446	Тодоръ Димитровъ	45 г.	524	Неда	5 г.	602	Киро	2 г.
372	Георги Чановъ	58 г.	447	Ганка Тодорова	42 г.	525	Ван Вановъ	64 г.	603	Юрданъ Ивановъ	52 г.
373	Иванъ	52 г.	448	Слава	20 г.	526	Рада В. Ганова	62 г.	604	Рада Юрданова	51 г.
374	Пена Георгиева	57 г.	449	Вѣла	18 г.	527	Кажю Неновъ	65 г.	605	Георги	22 г.
375	Кръстина Иванова	48 г.	450	Иванка Тодорова	16 г.	528	Кулина Кжнева	20 г.	606	Мита Георгиева	21 г.
376	Стоянкъ Ивановъ	20 г.	451	Митю Тодоровъ	12 г.	529	Добра	16 г.	607	Колю Юрданова	16 г.
377	Жеца	12 г.	452	Недѣлко	10 г.	530	Велика	14 г.	608	Иванъ	14 г.
378	Йова	10 г.	453	Петра Тодорова	6 г.	531	Иванъ Деневъ	80 г.	609	Слави	10 г.
379	Иванчо Ивановъ	6 г.	454	Минчо Филевъ	63 г.	532	Тодора Иванова	70 г.	610	Никола Димитровъ	78 г.
380	Гани Велевъ	80 г.	455	Петра Минчева	62 г.	533	Деню Ивановъ	36 г.	611	Марийка Суботанова	16 г.
381	Елена Ганева	28 г.	456	Пеню Минчевъ	22 г.	534	Рада Денева	34 г.	612	Юрданъ Русевъ	59 г.
382	Гани Ганевъ	9 г.	457	Яна Пенева	20 г.	535	Тодоръ Деневъ	6 г.	613	Желѣзъ Костовъ	42 г.
383	Колю	11 г.	458	Филъ	14 г.	536	Йова Денева	4 г.	614	Коста Желѣзовъ	75 г.
384	Край	8 г.	459	Юрданъ	12 г.	537	Иванъ	2 г.	615	Добра Желѣзова	40 г.
385	Гани Дянковъ	72 г.	460	Недѣлко Ганевъ	43 г.	538	Стоянкъ Димитровъ	34 г.	616	Гина	14 г.
386	Желѣзка Ганева	69 г.	461	Мария Недѣлчева	42 г.	539	Чубра Димитрова	60 г.	617	Злата	10 г.
387	Няголъ	32 г.	462	Неда	20 г.	540	Рада Стоянова	32 г.	618	Жеца	4 г.
388	Юрдана Няголова	30 г.	463	Гали	18 г.	541	Тодоръ Стояновъ	13 г.	619	Иванъ Драгановъ	72 г.
389	Недио Ганевъ	28 г.	464	Тодора	16 г.	542	Димитъръ	11 г.	620	Жела Иванова	70 г.
390	Стоянка Недкова	27 г.	465	Рада	14 г.	543	Дона Стояновъ	8 г.	621	Руса Иванова	19 г.
391	Жеца Неголова	8 г.	466	Димитра	11 г.	544	Кирана Стоянова	22 г.	622	Станка	13 г.
392	Петра	6 г.	467	Димитъръ	8 г.	545	Иванъ С. Русевъ	70 г.	623	Деню Атанасовъ	38 г.
393	Гани Няголовъ	7 г.	468	Киро	6 г.	546	Енчо Стояновъ	34 г.	624	Христо	35 г.
394	Колю Недковъ	3 г.	469	Анчо Велевъ	78 г.	547	Коста	28 г.	625	Иванъ	26 г.
395	Маринка	2 г.	470	Руси Анчевъ	41 г.	548	Иорго	22 г.	626	Мита Христова	34 г.
396	Недѣлко Атанасовъ	46 г.	471	Кръстина Русева	38 г.	549	Слава Костова	27 г.	627	Мария Атанасова	36 г.
397	Пенко Недѣлчева	45 г.	472	Юрдана	24 г.	550	Мита Иоргова	20 г.	628	Дойна Иванова	26 г.
398	Атанасъ Недѣлчевъ	22 г.	473	Бошко	16 г.	551	Пойка Стоянова	22 г.	629	Колю Деневъ	14 г.
			474	Тодоръ Русевъ	13 г.	552	Иванка Костова	4 г.	630	Тодора Христова	3 г.
			475	Николина Русева	11 г.	553	Стоянка	2 г.	631	Илия Ивановъ	2 г.
			476	Станка	9 г.	554	Спаси Върбеновъ	35 г.			

(Слѣдъ)

Защита. Упомянати се всѣхъ общини и частни лица, които съобщаватъ грѣшки и оумомени въ списъците да ги съобщаватъ въ редакцията.

Издание на фонда „ДОБРУДЖА“

Всѣхъ печатница—Вабадатъ

Директоръ: Драгомиръ Пачовъ.